

UPPSALA
UNIVERSITET

TEKNAT 2020/4

Kompletterande verksamhetsplan Vetenskapsområdet för teknik och naturvetenskap

2021

Fastställd av fakultetsnämnden 2021-02-09

Innehållsförteckning

1. Inledning	3
2. Resursfördelning och principer för resursfördelning	3
2.1. Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	3
2.2. Forskning och utbildning på forskarnivå	4
3. Tillkommande uppdrag till områdesnämnder m.m.	6
3.1. Hållbar utveckling	6
3.2. Samverkan i utbildning och forskning	6
3.3. Lika villkor och jämställdhet	7
3.4. Kvalitetsarbete	7
3.5. Internationalisering	8
3.6. Infrastruktur	8
3.7. Kompetensförsörjning och karriärsystem	9
3.8. Stöd och miljö	9

Tabellförteckning

Tabell 1 Sammanställning av ökningen av tilldelat takbelopp 2021 till vetenskapsområdet	3
Tabell 2 Fördelning ökade basanslag 2021 till vetenskapsområden	5
Tabell 3. Fördelning ökade basanslag 2021 till institutioner	5

1. Inledning

Den kompletterande verksamhetsplanen för vetenskapsområdet för teknik och naturvetenskap 2021 fastställs av fakultetsnämnden i februari 2021. Den 1 december 2020 fastställde rektor kompletterande verksamhetsplan för Uppsala universitet 2021. Rektors beslut omfattar bland annat justeringar mellan Uppsala universitets verksamhetsplan beslutad av konsistoriet i juni 2020 och regeringens budgetproposition. Vetenskapsområdets kompletterande verksamhetsplan fördelar till vetenskapsområdet tillkommande medel 2021, se kapitel 2.

När Mål och strategier för Uppsala universitet (UFV/2018/641) beslutades av konsistoriet i december 2019 upphävdes de universitetsgemensamma programmen. I den kompletterande verksamhetsplanen för Uppsala universitet 2021 ersätts nu handlingsplanerna kopplade till programmen med specifika utvecklingsuppdrag som riktas till olika delar av organisationen.

2. Resursfördelning och principer för resursfördelning

Här redovisas tillkommande medel till utbildning på grundnivå och avancerad nivå samt till forskning och utbildning på forskarnivå. I de fall där beredningen av tillkommande medel är klar fördelas även medel vidare till institutionerna.

2.1. Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Uppsala universitet har tilldelats ett ökat takbelopp i budgetpropositionen för 2021. Av dessa har teknisk-naturvetenskaplig fakultet i Uppsala universitets verksamhetsplan tilldelats 24 703 tkr utöver tidigare fördelade medel. Därutöver avsätts 1 500 tkr för att utforma och implementera satsningen på livslångt lärande samt 628 tkr (även de utanför takbeloppet) för kurser för yrkesverksamma och för att ge personer som blivit permitterade möjlighet att vidareutbilda sig under permitteringstiden .

Takbeloppet innefattar fyra delar: livslångt lärande (ettårig satsning, endast 2021), utbyggnad av utbildning på avancerad nivå (tillfälliga ötkningar av befintliga program 2021 och 2022), utbyggnad av utbildning på avancerad nivå (nya satsningar som är permanenta men som från 2023 finansieras med omfördelning av befintligt takbelopp om behov finns) samt utbildning i hela landet (tidsbegränsad satsning tom 2025 för tex uppbyggnad av medicinsk teknik och industriell ekonomi samt för den långsiktiga satsningen inom livslångt lärande). Detta sammanfattas i *Tabell 1*.

Tabell 1 Sammanställning av ökningen av tilldelat takbelopp 2021 till vetenskapsområdet

Takbelopp (tkr)	Beräknat hstk	Kommentar
7 000	76	Nya satsningar på avancerad nivå Permanent fr.o.m. 2023 genom omfördelning
7 140	80	Hela landet t.o.m. 2025 För medicinsk teknik och industriell ekonomi samt satsningen på livslångt lärande
5 500	55	Livslångt lärande 2021
5 063	55	Avancerad nivå under 2021-2022
24 703	266	

Ytterligare medel har i Uppsala universitets kompletterande verksamhetsplan reserverats hos rektor istället för att fördelas mellan vetenskapsområdena. Detta handlar om initiativ till nya gränsöverskridande utbildningar på avancerad nivå samt om satsningar inom ramen för Enlight.

319 tkr dras av som centrala avsättningar. Tilldelningen till fakulteten blir därför 24 384 tkr.

Nya masterprogram

Vid fördelning av tillkommit takbelopp bör fakultetens pågående utbyggnad av utbildningsprogram beaktas. Hösten 2020 startade sex nya masterprogram samt högskoleingenjörsprogrammet i industriell utveckling och civilingenjörsprogrammet i industriell ekonomi. Våren 2021 började studenter på tre gemensamma masterprogram och hösten 2021 startar ytterligare två masterprogram. Därtill finns långt gångna förslag på ytterligare fyra masterprogram som nu bearbetas av utbildningsnämnderna för möjlig programstart hösten 2022. Fullt utbyggda 2024 uppskattas dessa masterprogram behöva storleksordningen 100 hstk (helårsstudenter) ytterligare jämfört med 2021. Innan utbyggnaden är färdig behöver dessa platser upptas av annan utbildning.

Koncept för livslångt lärande

Inom fakulteten finns ett arbete för att ta fram ett koncept kring livslångt lärande med bland annat kurser kortare än fem högskolepoäng, mellan 1,5 hp-5 hp. Rektor har beslutat att kurser kortare än 5 hp är tillåtna inom ramen för livslångt lärande-satsningen (UFV 2020/2779), men inte inom utbildningsprogrammen.

Teknat fokuserar på ett livslångt lärande för att:

- stärka Sveriges konkurrenskraft.
- öka individers kompetens och anställningsbarhet.

Dessa kurser har yrkesverksamma/de som varit yrkesverksamma med tidigare högskoleutbildning inom teknik/naturvetenskap som målgrupp. Kurserna ska i första hand huvudsakligen vara på avancerad nivå. Kurser för både spetskompetens och breddning ska erbjudas.

Fördelning av medel till institutionerna

För kurser inom satsningen på livslångt lärande används samma modell för fördelning av medel som för övriga kurser (i bilaga 1.2). Arbetsutskottet fattar beslut om fördelning av medlen (i den kompletterande verksamhetsplanen) till institutionerna efter förslag från utbildningsberedningen.

2.2. Forskning och utbildning på forskarnivå

I kompletterande verksamhetsplan för Uppsala universitet förändras inte områdesnämndernas basanslag jämfört med Uppsala universitets verksamhetsplan för 2021. Däremot framgår att regeringen i budgetpropositionen 2021 aviserar både en tillfällig ökning av basanslaget för 2021 och en permanent ökning av basanslaget från och med 2021. Den tillfälliga förstärkningen aviseras med anledning av corona-pandemin och risken för minskad finansiering från externa finansierare. Uppsala universitet tilldelas 55 mnkr av det tillfälliga basanslaget för 2021 enligt regleringsbrev. Uppgifter om tilldelning av permanent basanslag väntas först i vårändringsbudgeten. För att ge områdesnämnderna förutsättningar att kunna använda medlen under 2021 fördelas ändå 45 mnkr. Ökningen av basanslaget för 2021 fördelas till vetenskapsområdena i ett rektorsbeslut (UFV

2020/32, 2020-12-21), Tabell 2 Tabell 2.

Tabell 2 Fördelning ökade basanslag 2021 till vetenskapsområden

Områdesnämnd	Tillfälligt	Permanent	Summa
Humaniora och samhällsvetenskap	12 908	19 689	32 597
Medicin och farmaci	20 862	11 434	32 296
Teknik och naturvetenskap	21 230	13 877	35 107
Totalt	55 000	45 000	100 000

Av vetenskapsområdets andel av förstärkningen för 2021 sparas 5 mnkr på fakultetsnivå. Fördelning av dessa medel **delegerar fakultetsnämnden** till arbetsutskottet att besluta om. Resterande 30,1 mnkr fördelas till institutionerna i Tabell 3, med samma proportioner som fördelningen av institutionsresursen i vetenskapsområdets verksamhetsplan 2021. Fördelning av den permanenta ökningen för 2022 görs i ordinarie process för vetenskapsområdets verksamhetsplan.

Tabell 3. Fördelning ökade basanslag 2021 till institutioner

Institution	Institutions- resurs totalt VP21 (tkr)	Andel %	Tillkommande basanslag 2021 (tkr)
			35 107
100-Områdesnämnden för tek-nat			5 000
104-Matematiska institutionen	8 869	4,6%	1 375
106-Inst f informationsteknologi	20 867	10,7%	3 234
113-Inst f fysik o astronomi	28 770	14,8%	4 459
120-Inst f materialvetenskap	18 723	9,6%	2 902
122-Inst f elektroteknik	15 019	7,7%	2 328
124-Inst f samhällsbyggnad o industriell teknik	2 026	1,0%	314
130-Inst f kemi - BMC	10 688	5,5%	1 657
139-Inst f kemi - Ångström	20 839	10,7%	3 230
146-Inst f ekologi o genetik	19 502	10,0%	3 023
148-Inst f organismbiologi	10 253	5,3%	1 589
152-Inst f cell- o molekylärbiologi	25 633	13,2%	3 973
161-Inst f geovetenskaper	13 063	6,7%	2 025
Summa	194 250	100,0%	35 107

3. Tillkommande uppdrag till områdesnämnder m.m.

I denna kompletterande verksamhetsplan 2021 redovisas nedan de nya uppdrag som berör vetenskapsområdet för teknik och naturvetenskap, kopplat till att de tidigare programmen upphävts och tillhörande handlingsplaner fasas ut.

Detta ska ses som av en komplettering av de uppdrag som listades i områdets ordinarie VP 2021.

3.1. Hållbar utveckling

Komplettering av områdets ordinarie VP 2021, avsnitt 4.3.1:

För närvarande revideras universitetets miljöplan i syfte att öka ambitionsnivån i det interna miljöarbetet. För att stärka hållbarhetsinsatserna har rektor beslutat om att inrätta en hållbarhetsarena (ett så kallat Green Office). Det är en fysisk mötesplats för studenter, anställda och allmänhet där idéer och projekt kring universitetets miljö- och hållbarhetsarbete fångas upp och omsätts i konkret handling. Verksamheten inom hållbarhetsarenan ska starta under 2021.

Rektor har avsatt 2 mnkr för 2020 och 2021 för att stödja insatser som minskar universitetets klimatpåverkan. Satsningen kan permanentas om den faller väl ut.

3.2. Samverkan i utbildning och forskning

Komplettering av områdets ordinarie VP 2021, avsnitt 4.1.6 och 4.3.2:

Universitetets strategiska partnerskap innefattar både utbildning och forskning och syftar till att på lång sikt skapa en ömsesidigt gynnande samverkan som involverar två eller flera vetenskapsområden. Rektor kan utse ett av de tre vetenskapsområdena till värdområde för ett strategiskt partnerskap. Även i dessa fall ska partnerskapet ses som universitetsövergripande. Rektor beslutade i maj 2020 att vetenskapsområdet för teknik och naturvetenskap ska vara värdområde för det strategiska partnerskapet med ABB Power Grids Sweden. Vetenskapsområdena ska under den kommande treårsperioden utveckla de strategiska partnerskapen.

Tillkommande uppdrag till områdesnämnderna (och universitetsdirektören):

- Att på universitetets webbplats göra en tydlig ingång för livslångt lärande där kurser på ett attraktivt och ändamålsenligt sätt presenteras. Universitetsdirektören ansvarar för samordning av uppdraget. Arbetet ska vara publicerat senast den 31 maj 2021.
- Att utveckla den externa kommunikationen om samverkansmöjligheter, samt utveckla och tydliggöra ingångar för kontakt med studenter och utbildningar. Universitetsdirektören ansvarar för samordning av uppdraget. Arbetet ska genomföras under 2021-2022. Uppdraget ska återrapporteras på universitetsdirektörens dialogmöten med rektor.
- Att ta fram en universitetsövergripande målbild och strategi för alumnarbetet. I uppdraget ingår att identifiera åtgärder för att utveckla universitetets relationer med nationella och internationella alumner i syfte att engagera dem att bidra till att stärka universitetets utbildning och forskning. Universitetsdirektören ansvarar för samordning av uppdraget. Uppdraget ska återrapporteras till rektor senast 31 december 2021.

Tillkommande uppdrag till områdesnämnderna (och UU Innovation):

- Att ta fram en kommunikationsstrategi och kommunikationsmaterial för att stärka bilden av Uppsala som en stark innovationsregion. UU Innovation ansvarar för samordning av uppdraget och arbetet ska genomföras under 2021-2022. Uppdraget ska återrapporteras på UU Innovations dialogmöten med rektor.

3.3. Lika villkor och jämställdhet

Komplettering av områdets ordinarie VP 2021, avsnitt 4.3.3:

Rektor fastställde i juni 2020 Uppsala universitets plan för jämställdhetsintegrering för 2020-2022. Tre insatsområden och ansvariga för arbetet inom dessa områden är identifierade i planen. Insatsområdena är utbildningens form och innehåll, rekrytering och kompetensförsörjning, samt intern resursfördelning.

Covid-19-pandemin har inneburit distansundervisning och ökad användning av digitala verktyg, vilket aktualiserar frågan om digital tillgänglighet. Universitetet måste förebygga diskriminering av medarbetare, studenter, presumtiva studenter och arbetssökande oavsett funktionsvariation så att dessa har tillgång till universitetets webbplats. Det görs genom tillgänglighetsanpassade åtgärder i enlighet med lagen (2918:1937) om tillgänglighet till digital offentlig service. Rektor avser att återkomma med ett uppdrag om en kartläggning av hur universitetet arbetar med digital tillgänglighet samt att förtydliga informationen om digital tillgänglighet.

Rektor avser att fatta ett särskilt beslut om organisationen av likavillkorsarbetet.

Tillkommande uppdrag till områdesnämnderna(, universitetsdirektören, universitetsbiblioteket och UU Innovation):

- Att under den kommande treårsperioden stärka det systematiska lika villkorsarbetet och framför allt de prioriterade områdena: arbets- och studiemiljö, HBTQI-frågor samt information och kommunikation. Uppdraget ska återrapporteras på områdesdialogerna och dialogmötena med rektor.
- Att under den kommande treårsperioden stärka jämställdhetsintegreringen vid universitetet. Uppdraget ska återrapporteras på områdesdialogerna och dialogmötena med rektor.

3.4. Kvalitetsarbete

Komplettering av områdets ordinarie VP 2021, avsnitt 4.2.1:

I Uppsala universitets verksamhetsplan för 2021 ges rektor i uppdrag att tillse att utbildningsutvärderingarna på grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå (egna och UKÄ:s) samt forskningsutvärderingen KoF17 systematiskt följs upp. Rektor ges också i uppdrag att under 2021 inleda arbetet med en kommande forskningsutvärdering med syftet att stärka forskningens kvalitet och relevans.

Rektor beslutar under våren 2021 om den årliga återrapporteringen av utbildningsutvärderingarna på grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå (egna och UKÄ:s) samt forskningsutvärderingen KoF17. Det sker i anvisningarna till områdesnämnderna för arbetet med årsredovisningen och budgetunderlaget.

Under 2021 genomförs UKÄ:s lärosätessgranskning av Uppsala universitet. I november 2020 fastställde rektor universitetets självvärdering, vilken utgör ett underlag till utvärderingen.

Rektor avser att återkomma om en kommande forskningsutvärdering med syftet att stärka forskningens kvalitet och relevans.

3.5. Internationalisering

Komplettering av områdets ordinarie VP 2021, avsnitt 4.2.2:

Universitetet är medlem i flera internationella nätverk. Nätverket U4Society bildar tillsammans med fyra andra europeiska universitet konsortiet Enlight. EU-kommissionen beviljade i juni 2020 konsortiet medel för tre år inom satsning på European University Networks. Enlight ska fokusera på hållbara städer inom fem områden: hälsa, AI:s roll i hållbara städer och samhällen, klimatförändringarnas påverkan på de regionala ekosystemen, energi- och cirkulär ekonomi, samt jämlikhet och mångfald. Arbetet inom konsortiet har påbörjats hösten 2020 och Uppsala universitet avsätter 2,5 mnkr för 2021 till stöd för verksamheten och 2 mnkr i takbelopp för senare fördelning.

Universitetet stärker internationaliseringen på hemmaplan. Strävan är att internationalisering ska vara integrerad i all utbildning, forskning och samverkan. Det är ytterst en fråga om kvalitet. Mottagandet av utländska studenter och personal har stärkts och i Uppsala universitets verksamhetsplan för 2021 görs bland annat satsningar på att stärka stödfunktionerna genom att erbjuda utbildningar i såväl svenska som engelska för studenter och personal. Internationaliseringen på hemmaplan kan utvecklas ytterligare så att alla studenter och medarbetare ges möjlighet att tillägna sig internationella erfarenheter och interkulturell kompetens.

Tillkommande uppdrag till områdesnämnderna (och universitetsdirektören):

- Att under den kommande treårsperioden bidra till utvecklingen av Enlight. Uppdraget ska återrapporteras på områdesdialogerna och universitetsdirektörens dialogmöte med rektor.
- Att under den kommande treårsperioden stärka internationaliseringen på hemmaplan exempelvis genom att ytterligare utveckla mottagandet av internationella studenter och personal, erfarenhetsutbyte och ökad samordning. Uppdraget ska återrapporteras på områdesdialogerna och universitetsdirektörens dialogmöte med rektor.

3.6. Infrastruktur

Komplettering av områdets ordinarie VP 2021, avsnitt 4.2.3:

I Uppsala universitets verksamhetsplan för 2021 ges rektor i uppdrag att stärka systematiska och samordnade insatser så som processer för prioritering samt strukturer för att garantera långsiktig finansiering och styrning av forskningsinfrastruktur.

Forskningsinfrastruktur är en avgörande förutsättning för forskning av högsta kvalitet och för framtida innovationer. Uppsala universitet följer därför aktivt den statliga utredningen om organisation, styrning och finansiering av forskningsinfrastruktur som senast den 31 maj 2021 ska redovisa sitt uppdrag.

Uppsala universitet har ett stort engagemang i nationella forskningsinfrastrukturer och lägger också stora resurser på dessa. Det finns behov av att kartlägga, synliggöra och tillgängliggöra forskningsinfrastrukturen som finns vid Uppsala universitet samt annan forskningsinfrastruktur som universitetet är engagerad i. Vidare behöver de interna processerna vid universitetet utvecklas så att universitetet på bästa sätt kan ta vara på forskares behov och göra väl övervägda prioriteringar vid satsningar på forskningsinfrastrukturer.

Rektors avser att återkomma med ett uppdrag om att kartlägga, synliggöra och tillgängliggöra forskningsinfrastrukturen som finns vid Uppsala universitet samt annan forskningsinfrastruktur som universitetet är engagerad i. Utifrån kartläggningen ska ett förslag på en strategi som beskriver universitetets behov, resurser och prioriteringar tas fram.

3.7. Kompetensförsörjning och karriärsystem

Komplettering av områdets ordinarie VP 2021, avsnitt 4.2.4:

Förmågan att attrahera och skapa goda förutsättningar för skickliga forskare och lärare är en av de viktigaste framgångsfaktorerna för universitetet. Det gäller även för övrig personal som stödjer lärare och forskare. Därför ska arbetet med kompetensförsörjning årligen redovisas på rektors områdesdialoger.

En åtgärd för att stärka den långsiktiga kompetensförsörjningen är att 12 mnkr (varav 4 mnkr till Teknat) avsätts i Uppsala universitets verksamhetsplan för en satsning på meriteringsanställningar. Satsningen pågår till och med 2021 och ska utvärderas under 2021. Satsningen på att knyta fler gästprofessorer till Uppsala universitet fortsätter till och med 2022.

Anställningsordning för Uppsala universitet revideras och ska enligt planen fastställas av konsistoriet i december 2020. En utredning, som tagit fram förslag till ändringar i anställningsordningen, har genomförts under vårterminen 2020. Vissa av utredningens förslag är av den arten att de inte hanteras inom ramen för revideringen av universitetets anställningsordning. Utredningen såg bland annat ett behov av att se över rekryteringsprocesserna och stärka erfarenhetsutbytet mellan vetenskapsområdena. Utredningen tar även upp att Uppsala universitet har ett stort antal forskaranställningar.

Projektet för att implementera Charter and Code avslutas sista februari 2021. Utvecklingsarbetet med utgångspunkt i Charter and Code ska fortsätta den kommande treårsperioden och arbetet ska rapporteras till EU i treårsintervaller.

Tillkommande uppdrag till områdesnämnderna:

- Att med utgångspunkt i förslagen i Utredning om Uppsala universitets anställningsordning (UFV UFV2019/1673) göra en översyn av rekryteringsprocesserna vid respektive vetenskapsområde. Uppdraget ska återrapporteras till rektor senast den 31 december 2021.
- Att fortsätta arbetet med att minska antalet forskaranställningar och öka antalet läraranställningar. Uppdraget ska återrapporteras på områdesdialogerna hösten 2021.

Tillkommande uppdrag till områdesnämnderna (och universitetsdirektören):

- Att tillse att seminarier och andra former för utbildning och erfarenhetsutbyte för rekryteringsgrupper genomförs återkommande. Universitetsdirektören ansvarar för samordning av uppdraget. Uppdraget ska påbörjas under 2021.
- Att under den kommande treårsperioden bidra till utvecklingsarbetet med Charter and Code. Universitetsdirektören ansvarar för samordning av uppdraget. Uppdraget ska återrapporteras vid universitetsdirektörens dialogmöte med rektor

3.8. Stöd och miljö

Komplettering av områdets ordinarie VP 2021, avsnitt 4.2.5:

I Uppsala universitets verksamhetsplan för 2021 ges rektor i uppdrag att under den närmaste treårsperioden prioritera arbetet med att systematiskt utvärdera verksamhetsstödet.

Ett utvecklingsarbete kring universitetets systematiska arbetsmiljöarbete ska resultera i ett utvecklat stöd till det lokala arbetsmiljöarbetet.

Undervisningslokaler består av lärosalar, grupprum, datasalar, laboratorier och tentamenslokaler. Dessa kan vara generella och flexibla eller anpassade för en speciell verksamhet eller pedagogik. Beläggningsgraden för universitetets undervisningslokaler är idag drygt 30 %. Användningen av universitetets undervisningslokaler behöver därför effektiviseras.

Studentytor är av olika karaktär, såsom tysta läsplatser, öppna ytor/rum för enskilt arbete eller arbete i grupp samt uppehållsytor. Idag varierar både de studie- och studiesociala ytornas standard och omfattning mellan olika intendenturområden. En översyn av hanteringen och behovet av universitetets studie- och studiesociala ytor behöver genomföras.

Tillkommande uppdrag till universitetsdirektören:

- Att utifrån erfarenheterna av pilotutvärderingen genomföra utvärderingar inom universitetsförvaltningen 2021-2023. Uppdraget ska årligen återrapporteras på universitetsdirektörens dialogmöte med rektor.

Tillkommande uppdrag till områdesnämnderna (och universitetsdirektören):

- Att ta fram förslag på modell för en effektivare användning av undervisningslokaler samt förslag på en finansieringsmodell för studie- och studiesociala ytor. Universitetsdirektören ansvarar för samordning av uppdraget. Uppdraget ska redovisas senast 30 juni 2021.